

Asemakaavan selostus

Asemakaavan muutos Kappelinkierrolla Vatialan kortteleissa 800 ja 801 sekä katu-, virkistys- ja pysäköintialueilla, kaava 908

1. Perus- ja tunnistetiedot

Päiväys	22.10.2025
Diaarinumero	KLA/1243/53.02/2024
Asemakaavan numero	908
Kaupunki	Kangasala
Kaupunginosa	Vatiala / 2
Korttelit	800, 801 sekä katu-, virkistys- ja pysäköintialueet.
Kaava-alueen sijainti	Vatialan hautausmaalla ja Kappelinkierrolla varrella

Kuva 1. Kaavahankkeen alustava suunnittelualan rajausta opaskartalla.

Vireilletulosta ilmoittaminen	7.5.2025
Kaavaluonnos	Elinympäristölautakunta
Kaavaehdotus	Elinympäristölautakunta
Kaava hyväksyminen	Valtuusto
Kaavan laatija	Kangasalan kaupungin tekninen keskus

Sisällys

Asemakaavan selostus.....	1
1. Perus- ja tunnistetiedot	1
1.1 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista	3
1.2 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista	3
2. Tiivistelmä	4
2.1. Asemakaava.....	4
2.2. Kaavaprosessin vaiheet	4
2.3. Asemakaavan toteuttaminen	5
3. Lähtökohdat	5
3.1. Selvitys suunnittelualueen oloista.....	5
3.2. Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset.....	14
4. Asemakaavan suunnittelun vaiheet	23
4.1. Asemakaavan suunnittelun tarve	23
4.2. Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	23
4.3. Osallistuminen ja yhteistyö	23
4.4. Asemakaavan tavoitteet	27
4.5. Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset	27
5. Asemakaavan kuvaus	28
5.1. Kaavan rakenne	28
5.2. Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	30
5.3. Aluevaraukset	31
5.4. Kaavan vaikutukset	33
6. Asemakaavan toteutus	36
6.1. Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat	36
6.2. Toteuttaminen ja ajoitus	41
6.3. Toteutuksen seuranta	41

1.1 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaava 908, tark. 22.10.2025.
2. Asemakaavakartta nro 908, luonnos 22.10.2025
3. Havainnekuva, kaava 908, 22.10.2025
4. Havainnekuva ilmakuvan päällä, kaava 908, 22.10.2025
5. Palauteraportti nro 1, kaava 908, 22.10.2025
6. Kulttuuriympäristöselvitys: Ark-byroo oy. 2024. Vatialan hautausmaa.
Kulttuuriympäristöselvitys. 9.12.2024.
7. Luontoselvitys nro 1: Luontoselvitys Sundell Tmi. 2024. Kangasalan Vatialan krematorioalueen luontoselvitykset.
8. Luontoselvitys nro 2: Taksonit Oy 2025. Luontoselvitys asemakaavaa varten.
Kangasalan Kappelinkierron asemakaavamuutos nro 908. 6.10.2025

1.2 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

- Finnish Consulting Group Oy (FCG). 2013. Vatialan osayleiskaavan hulevesiselvitys.
- Geologian tutkimuskeskus (GTK). 2025. Mustaliuskeiden huomioiminen kaavoituksessa Tampereella. Selvitysraportti 47 s.
- Mikroliitti Oy. 2013. Kangasala Vatialan osayleiskaava-alueen muinaisjäännösten täydennysinventointi.
- Museovirasto. 2009. RKY 2009 -inventointi, valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt. *Inventointi lisätietoineen ja linkkeineen on julkaistu verkko-osoitteessa: www.rky.fi*
- Väylävirasto 2025. Valtatie 12 Alasjärvi-Huutijärvi -hankesivu. Saatavilla 7.10.2025: [Vt 12 Alasjärvi-Huutijärvi - Väylävirasto](#).
- Åkerblom, Caspar. 2022. Vatialan siunauskappeli. Rakennushistoriaselvitys ja hankesuunnitelma. Arkkitehtuurin laitos, diplomityö 204 s.

2. Tiivistelmä

2.1. Asemakaava

Kaavahanke sijoittuu Kangasalan Vatialan kaupunginosaan, Vatialan hautausmaalle ja Kappelinkierron varrelle. Alustavan suunnittelualan pinta-ala on noin 26 hehtaaria.

Asemakaavamuutoksen luonnoksessa hautausmaan korttelialue on osoitettu kahdeksi tontiksi, joista pienemmälle sijoittuu nykyinen krematorio. Hautausmaan alueelta on osoitettu myös erilliset alueet autopaikkojen ja pienimuotoisen liikerakentamisen tarpeisiin nykyisen pysäköintialueen ja katuliittymän tuntumasta. Lisäksi Kappelinkierron itäpuolisen lähivirkistysalueen kohdalla on erotettu tontti pienimuotoista liikerakentamista varten, jolle sijoittuu myös rakennusala yhdyskuntateknistä huoltoa palveleville rakennuksille ja laitoksille. Kappelinkierron katualueen aluevarausta on tarkistettu. Alueita koskien on merkitty rakentamista ohjaavat ja hulevesien hallintaa sekä alueen arvoja huomioon ottavat merkinnät.

2.2. Kaavaprosessin vaiheet

Aloitteen asemakaavan muuttamiseksi on tehnyt Tampereen evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. Hakemus asemakaavan muuttamiseksi saapui 19.11.2024. Kaavoitus kävi aloitteen tekijän kanssa keskustelua kaavamuutoksen edellytyksistä ja tavoitteista. Kaavahanketta koskeva viranomaisneuvottelu (AKL 66 §) järjestettiin 11.4.2025.

Elinympäristölautakunta päätti asemakaavoituksen käynnistämisestä ja kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtäville asettamisesta 29.4.2025 § 61. OAS oli yleisesti nähtävillä 15.5.–13.6.2025 ja sen nähtävilläolosta julkaistiin kuulutus 7.5.2025. Nähtävilläoloajan päättymiseen mennessä aineistosta jätettiin 5 lausuntoa ja yksi mielipide. Lisäksi nähtävilläoloajan jälkeen jätettiin yksi lausunto. Pirkanmaan liitto ja terveydensuojeluviranomainen ilmoittivat, etteivät anna lausuntoa.

Kaavaan liittyviä selvityksiä täydennettiin laadituttamalla luontoselvitys (Taksonit Oy, 2025). Kaavoitus valmisti kaavan valmisteluaineiston ottaen huomioon OAS:sta saadun palautteen, laaditut selvitykset ja asemakaavamuutoksen hakijan viitesuunnitelmat. Asemakaavan valmisteluaineisto käsitellään elinympäristölautakunnassa, joka päättää

sen nähtäville asettamisesta. Nähtävilläolosta julkaistaan kuulutus ja pyydetään lausunnot tarvittavilta tahoilta. Nähtävilläoloaikana valmisteluaineistosta voi jättää mielipiteen.

Asemakaavaehdotus laaditaan saadut palautteet huomioon ottaen.

Elinympäristölautakunta päättää asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta.

Nähtävilläolosta julkaistaan kuulutus ja pyydetään lausunnot tarvittavilta tahoilta.

Kaavamuutoksen osalliset voivat jättää muistutuksen nähtävilläoloaikana.

Tämän jälkeen asemakaavan muutosehdotus viimeistellään hyväksyntäkäsittelyä varten.

Asemakaavan hyväksyy valtuusto. Hyväksymispäätöksestä voi jättää valituksen.

Valitusajan jälkeen asemakaava tulee voimaan voimaantulokuulutuksella.

2.3. Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaava on mahdollista toteuttaa kaavan saatua lainvoiman. Kaavan toteutuksessa tulee huomioida, että yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueen maanvuokrasopimus on tarpeen järjestellä uudelleen. Lisäksi mahdollisten erilaisten johtosiirtojen toteutuksesta tulee sopia osapuolten kesken.

3. Lähtökohdat

3.1. Selvitys suunnittelualueen oloista

Alueen yleiskuvaus

Asemakaavamuutoksen suunnittelualueen alustavaan rajaukseen sisältyvät Vatialan puustoinen hautausmaa, siunauskappeli, hautausmaan toimintaan liittyvät toimisto- ja huoltorakennukset sekä krematorio. Lisäksi suunnittelualueen alustava rajausta sisältää muun muassa katualuetta, pysäköintialuetta ja virkistysaluetta.

Hautausmaan toimintaan liittyvälle rakentamiselle on myönnetty vuonna 2024 poikkeamis- ja rakennuslupa. Rakennuslupa myönnettiin muun muassa uuden halli- ja toimistorakennuksen rakentamiselle, olemassa olevan toimistorakennuksen peruskorjaukselle sekä siihen liittyvän varasto-osan ja erillisen käymälärakennuksen

purkamiselle. Poikkeamispäätöksen yhtenä ehtona oli, että jatkossa rakentaminen tulee ratkaista asemakaavoituksella. Myös Vatialan siunauskappelin peruskorjaukselle myönnettiin vuonna 2024 rakennuslupa.

Kuva 2. Ilmakuva kaava-alueesta ja sen ympäristöstä. Suunnittelualan alustava rajaus on punaisella.

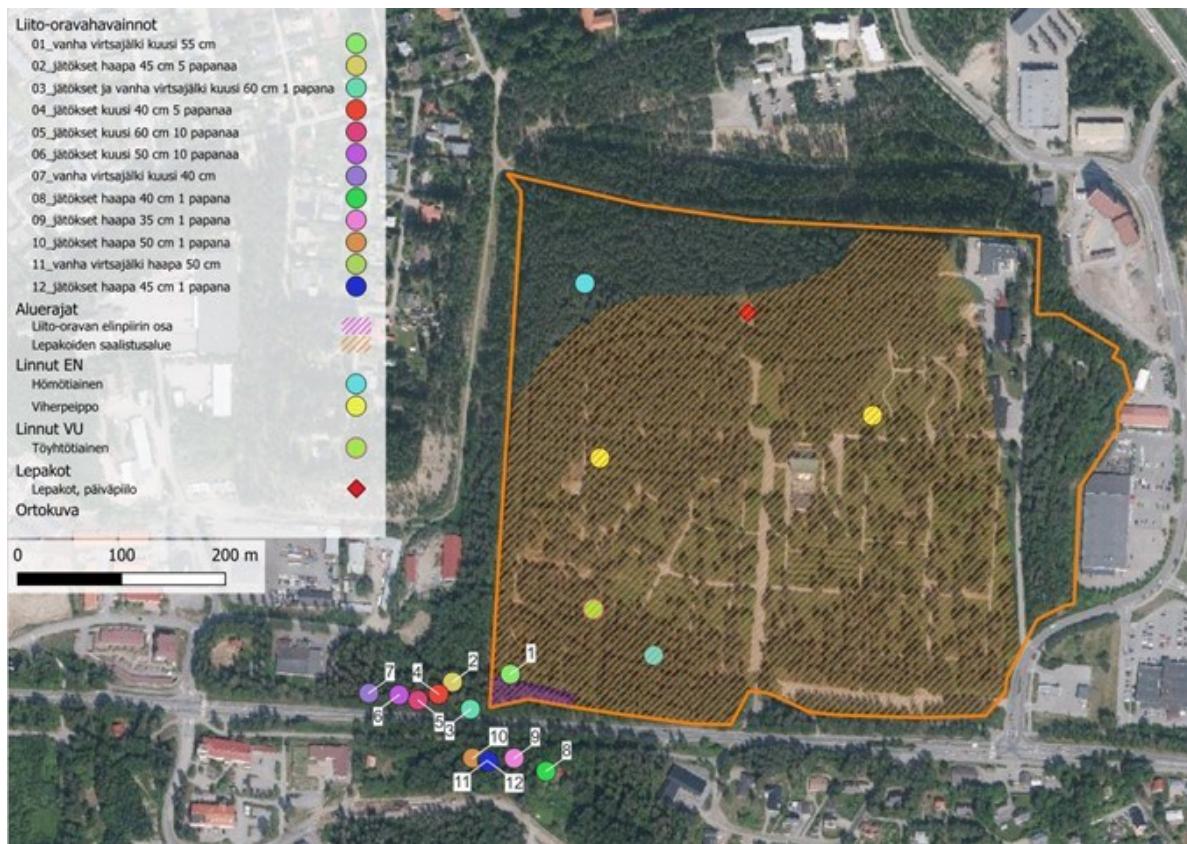
Luonnonympäristö

Suunnittelualue sijoittuu ympäristöään korkeammalle harjumuodostumalle, jonka maaperä on Geologian tutkimuskeskuksen paikkatietojen mukaan maalajiltaan hiekkaa.

Suunnittelualueelta laadittiin luontoselvitykset vuonna 2024 (Luontoselvitys Sundell Tmi.) ja 2025 (Taksonit Oy), joiden havainnot on koottu yhteen vuoden 2025 luontoselvitysraporttiin (Taksonit Oy). Vuoden 2025 luontoselvityksen mukaan kaavan suunnittelualue koostuu neljästä ympäristötyypiltään erilaisesta alueesta: Etelä- ja

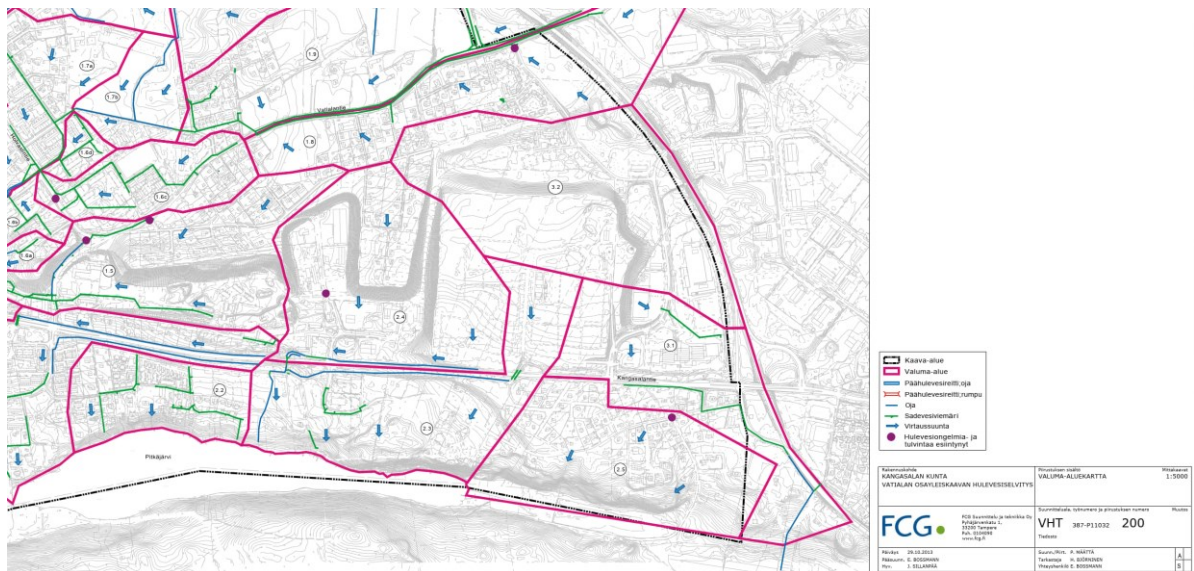
pohjoisosassa on tuoretta metsäkerros- ja seinäsammalvaltaista kuusikkoa, luoteis- ja itäosassa kanervavaltaista männikköä, keskiosassa osin nurmetettu hautapaikka-alue ja alueen itäosassa lehtomaista sekametsää. Lainsäädäntöön tai velvoittaviin sopimuksiin perustuvia maankäytön suunnittelussa huomioon otettavia luontotyypppejä, vesiensuojelun kohteita tai muita luontoarvoja ei asemakaavan muutosalueelta löytynyt, eikä ekologisten yhteyksien kannalta erityisiä kytköksiä arvokkaisiin luontokohteisiin.

Luontoselvityksessä (Taksonit Oy, 2025) ehdotettiin kuitenkin mahdollisuuksien mukaan maankäytössä huomioon otettavaksi seuraavia havaintoja (Kuva 3): lepakoiden saalistusalue, joka luokiteltiin monimuotoisuutta tukevaksi ja turvaavaksi kohteeksi (Suomen lepakotieteellisen yhdistyksen suojeluluokitus III); pohjanlepakoiden päiväpiilo, jonka säännöllistä käyttöä ei todettu; liito-oravan elinpiirin osa kaava-alueen lounaiskulmassa; sekä lintulajeista uhanalaisluokitukseltaan erittäin uhanalaiset (EN) hömötäinen ja viherpeippo ja vaarantunut (VU) töyhtötäinen.

Kuva 3. Luontoselvityksessä (Taksonit Oy 2025) esitetty kuvakooste mahdollisuuksien mukaan huomioitavista luontoarvoista.

Vatjalan osayleiskaavan valmistelun yhteydessä, vuonna 2013 on Finnish Consulting Group Oy laatinut alueelta hulevesiselvityksen. Kaavan suunnittelualue sijoittuu selvitysalueen korkeimman kohdan tuntumaan ja osavaluma-alueille 2.3, 2.4, 3.1 ja 3.2. Valuma-alueilta 2.3 ja 2.4 hulevedet laskevat useita eri purkureittejä Pitkäjärveen ja alueilta 3.1 ja 3.2 Kaarninkaisen kautta Suoramajärvelle. Kyseisten valuma-alueiden hulevedet suositellaan selvityksessä hallittavan paikallisesti eli kiinteistö- ja korttelikohtaisin menetelmin: Korttelialueille suositellaan hulevesien viivytysvaatimusta 1 m³ jokaista 100 m² läpäisemätöntä pintaa kohti, sekä paikallista imeyttämistä maaperän ja rakenteiden kuivatuksen salliessa. Erityisiä hulevesihaasteita ei selvityksen tai tehtyjen havaintojen perusteella kaavan suunnittelualueella esiinny. Suunnittelualue ei sijoitu pohjavesialueelle.

Kuva 4. Ote hulevesiselvityksen (Finnish Consulting Group Oy 2013) liitteen valuma-aluekartasta.

Rakennettu ympäristö

Asemakaavamuutoksen suunnittelualueella ei ole asukkaita ja se näyttäytyy kaupunkikuvaltaan pääosin puistomaisena ja puustoisena hautausmaa-alueena. Alueen keskellä sijaitsee Vatialan siunauskappeli (Kuva 5) ja muu rakentaminen keskittyy alueen koilliskulmaan, vuonna 2013 valmistunut krematoriorakennus (Kuva 6) mukaan lukien. Alueen itälaidalla on Kappelinkierron suuntainen pienialainen virkistysalue.

Kuva 5. Vatialan siunauskappeli talvella 2025. Kohteessa oli korjaustyöt meneillään.

Kuva 6. Kuva vuonna 2013 rakennetusta Vatialan krematoriosta talvella 2025.

Alueen ympäristössä on muun muassa Lentolan liikealue, teollisuusaluetta, pientaloaluetta ja kerrostalokortteleita. Lähellä sijaitsee myös kaksi päiväkotia ja koirapuisto. Suunnittelualuetta länsi- ja pohjoispuolelta rajaavat virkistysalueet palvelevat ulkoilun ja läpikulun kannalta ympäristön asukkaita.

Suunnittelualue sijaitsee valtatie 12 liittymän läheisyydessä Kangasalan varrella, noin 6 km päässä Kangasalan keskustasta. Hautausmaan länsi- ja pohjoissivuitse kulkee ulkoilureittejä ja eteläpuolitse pyöräilyn seudullinen pääreittilinjaus. Liikenne alueelle ja ympäristöön mahdollistuu kävelyn ja polkupyöräilyn lisäksi, joukkoliikenteellä tai autoilla. Hautausmaalla on tilava pysäköintialue Kangasalan varrella sekä muutamia pysäköintipaikkoja krematorion läheisyydessä Kappelinkierroksen varrella.

Vatialan siunauskappeli hautausmaahan muodostavat Museoviraston RKY 2009 - inventoinnin mukaisen valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön. Hautausmaan keskellä sijaitseva Arkkitehti Viljo Rewellin (1910–1964) suunnittelema ja vuonna 1960 valmistunut askeettinen, betonista rakennettu Vatialan siunauskappeli kuuluu Suomen modernin arkkitehtuurin kansainvälisesti arvostettuihin merkkiteoksiin. Kappeli sisältyy kansainvälisten modernin arkkitehtuurin merkkiteosten DOCOMOMO-

listalle. Pirkanmaan maakuntamuseon kesäkuussa 2025 antaman kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskeneen lausunnon mukaisesti, Kirkkohallituksessa on käsiteltävänä esitys Vatialan kappelin suojelemiseksi kirkkolailla.

Kulttuuriympäristöselvityksessä (Ark-byroo 2024) kerrotusti hautausmaa ja siunauskappeli on vihitty käyttöön vuonna 1960. Hautausmaa on rakentunut vaiheittain, ja suurimmaksi osaksi alkuperäisen yleissuunnitelman mukaan. Suurimmat muutokset ja lisärakentaminen ovat kohdistuneet alueen koilliskulmaan, joka on syrjässä hautausmaan keskeisiltä alueilta.

Myös siunauskappeli vastaa pitkälti alkuperäistä yleisilmettään (Åkerblom 2022). Kulttuuriympäristöselvityksessä (Ark-byroo 2024, s.32) kuvastuu kappeli on sijoitettu hautausmaan halki kulkevien suorien kulkuväylien risteykseen, ja erityisesti etelän ja idän suunnasta katsottuna näkymälinjalle. Uuden rakentamisen sopimiseksi ympäristöönsä tulisi sen olla selvityksen mukaisesti siunauskappeliin verrattuna luonteeltaan väistyvää.

Tampereen seurakuntien 1960-luvun alussa perustaman hautausmaan suunnitelman laati arkkitehtitoimisto Meller-Rauhala vuonna 1954 (Kuva 14). Vatialan siunauskappelin suunniteltu asema lähiympäristössään on esitetty rakennuslupaan liittyneessä asemapiirroksessa (Viljo Rewell 1959, Kuva 15). Kappelin toteutunut sijainti vastaa asemapiirrostaan ja se sijoittuu hieman lähemmäs pääkäytävää kuin hautausmaan yleissuunnitelmassa vuodelta 1954. Alkuperäistä suunnitelmaa noudattaen hautausmaalla vallitsee nykyisin puustoinen yleisilme (Kuva 7), joka on avaraa kappelin ja etelää kohti laskevan pääkäytävän ympäristössä.

Vatialan osayleiskaavahankkeen yhteydessä on vuonna 2013 laadittu muinaisjäännösten täydennysinventointi (Mikroliitti 2013), jonka mukaan suunnittelualueella ei ole muinaisjäännöksiä.

Kuva 1

Kuva 7. Hautausmaa on yleisilmeeltään puustoinen. Kuvassa olevan kappelille johtavan pääkäytävän ympäristössä puusto on avaraa. (Kangasalan kaupunki 2025)

Rakennuskannan arvot

Kulttuuriympäristöselvityksen (Ark byroo 2024) mukaan hautausmaan merkittävimmät rakennushistorialliset arvot kiinnittyvät siunauskappeliin, joka on sekä modernin arkkitehtuurimme keskeisiä rakennuksia, että yksi arkkitehti Viljo Revellin päätöistä. Muun rakennuskannan osalta ei ole kuvattu erityisiä arvoja. Hautausmaan metsäinen ympäristö todetaan selvityksessä olennaiseksi osaksi kappelin suunnitteluratkaisua.

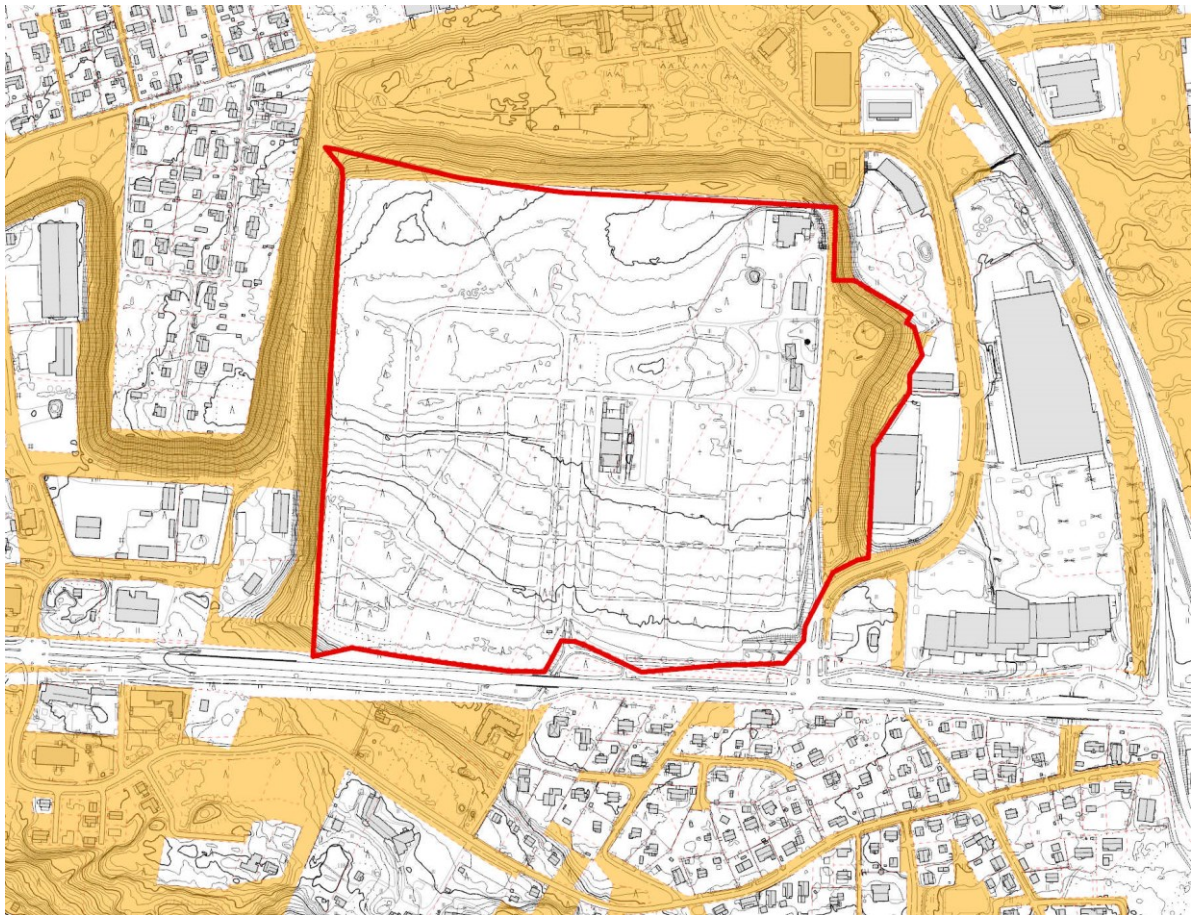
Ympäristön häiriötekijät

Alueella ei ole tiedossa merkittäviä häiriötekijöitä. Alueella sijaitsee krematorio, jonka kapasiteetin kasvattamiseksi on Pirkanmaan Krematorio Oy jättänyt kesäkuussa 2025 ympäristölupahakemuksen. Krematoriotoiminta on ympäristönsuojelulain mukaisesti

ympäristöluvan varaista toimintaa, jota valvotaan. Laitoksen ilmapäästöjä seurataan ympäristöluvan mukaisella päästötarkkailulla.

Maanomistus

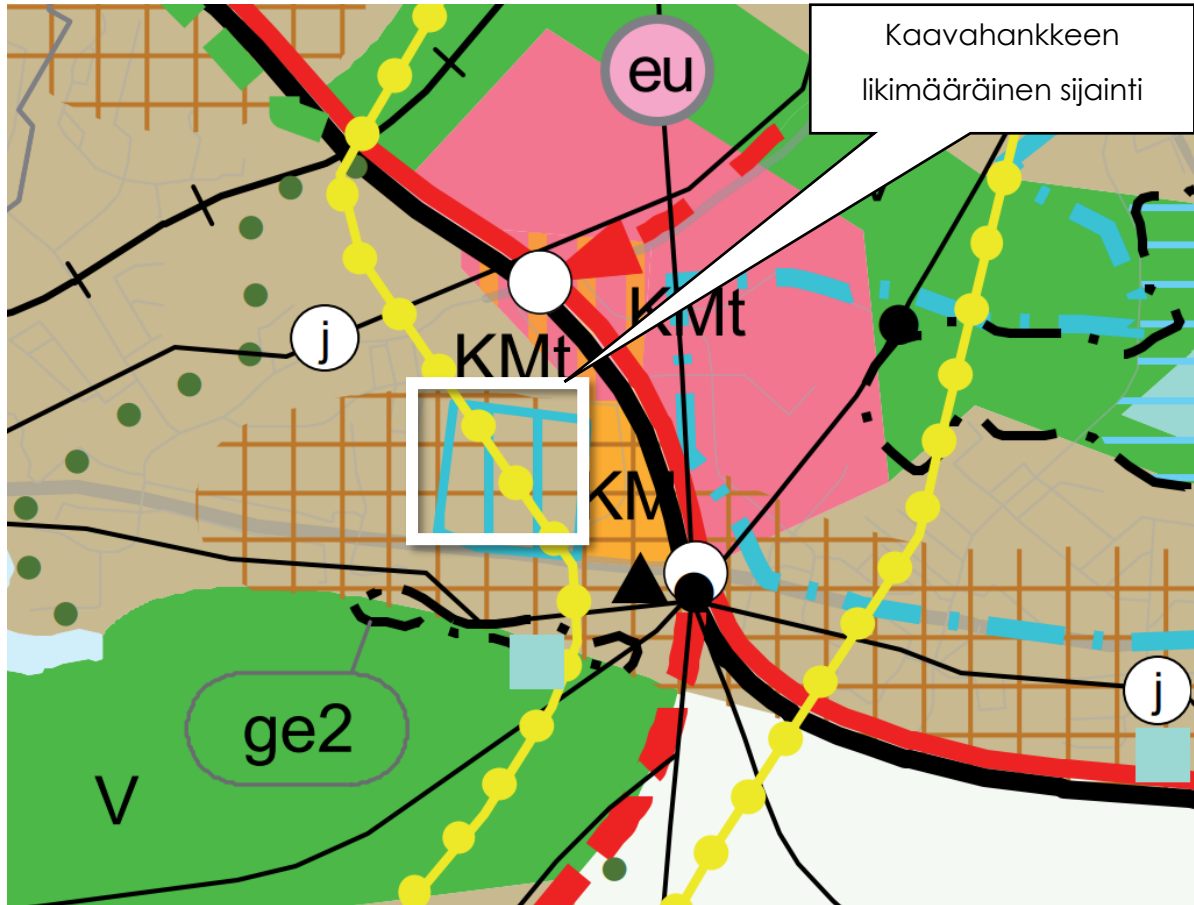
Suunnittelualue on Tampereen evankelis-luterilaisen seurakuntayhtymän ja Kangasalan kaupungin omistuksessa sekä ulottuu pieneltä osin eteläpuoliselle valtion tiealueelle (Kangasalantie). Kaavoitukseen liittyen on tarkoitus tehdä maankäyttösopimus.

Kuva 8. Kartta maanomistustilanteesta, jossa kaupungin omistamat alueet ovat keltaisella täytteellä korostettuja ja alustava suunnittelualueen rajaus on lisätty punaisella.

3.2. Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Maakuntakaava

Kuva 9. Ote Pirkanmaan maakuntakaavasta 2040. Kaavahankkeen likimääräinen sijainti on osoitettu valkoisella suorakulmiolla.

Pirkanmaan maakuntakaava 2040 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 27.3.2017 ja lisäksi sitä täydentävä Pirkanmaan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaava 7.4.2025. Näistä jälkimmäinen on valitusten takia hallinto-oikeuden käsittelyssä. Suunnittelualueelle kohdistuvat maakuntakaavan seuraavat merkinnät:

- Taajamatoimintojen alue
- Tiivis joukkoliikennevyöhyke
- 2-kehän kehittämisvyöhyke
- Kaupallisten palvelujen alue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön
- Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (Vatjalan siunauskappeli)

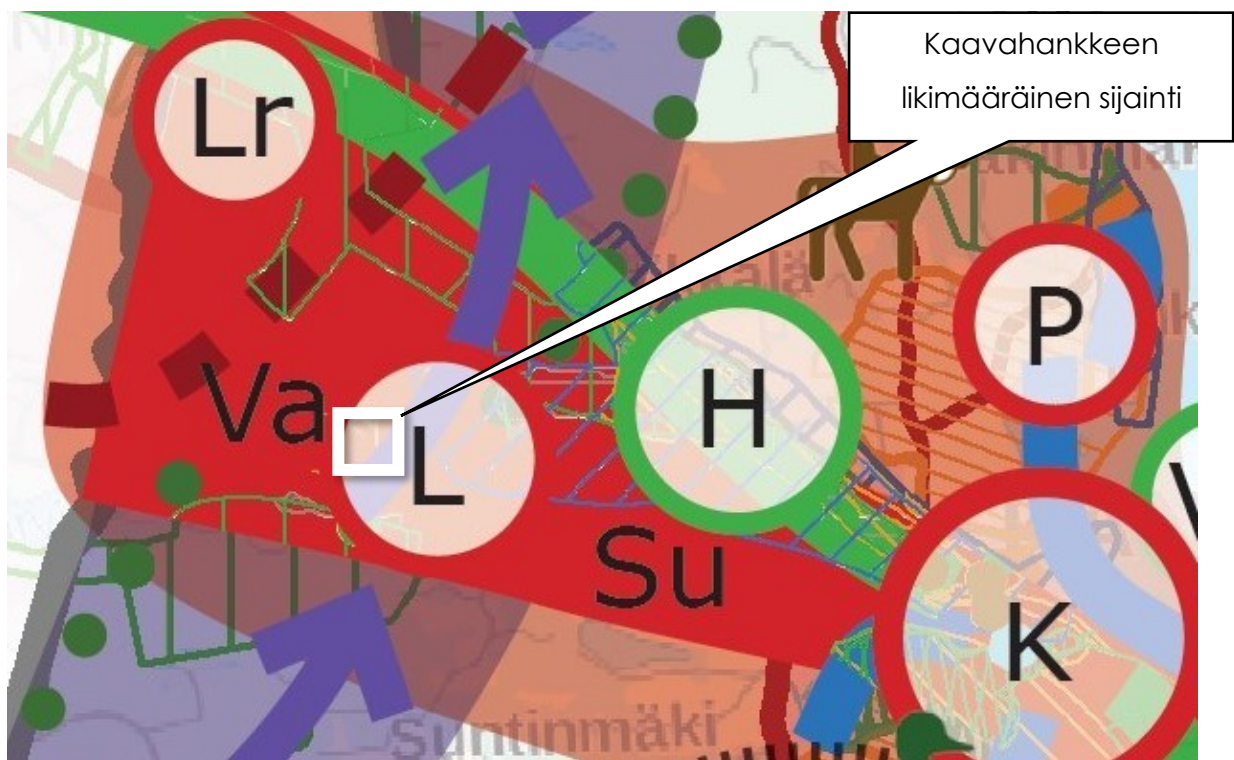
Valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (Vatialan siunauskappeli) merkintätapana on kaavakartalla sininen pystyviivasterointi ja suunnittelumääräyksenä todetaan: "Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen."

Suunnittelualueen tuntumassa on lisäksi seuraava maakuntakaavan merkintä:

- Liityntäpysäköinti

Pirkanmaalla on myös vireillä teollisuuden uusiin sijaintipaikkoihin liittyvän vaihemaakuntakaavan valmistelu. Teollisuuden vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 22.5.-26.6.2025.

Strateginen yleiskaava

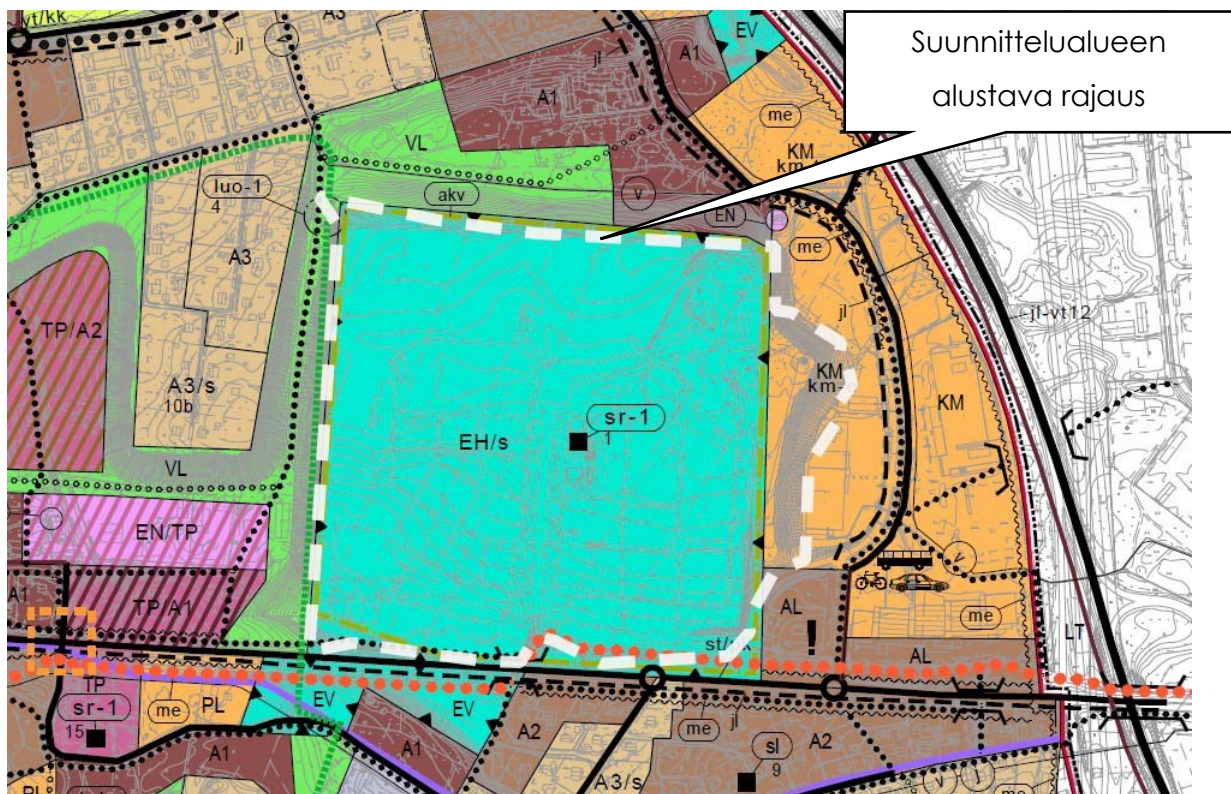

Kuva 10. Ote Kangasalan strategisesta yleiskaavasta 2040. Kaavahankkeen likimääräinen sijainti on osoitettu valkoisella suorakulmiolla.

Suunnittelualueella on voimassa Kangasalan strateginen yleiskaava 2040, joka hyväksyttiin 29.5.2017. Strateginen yleiskaava on oikeusvaikutteinen kehittämistavoitteita koskevien merkintöjen osalta. Näitä kehittämistavoitteita on osoitettu suunnittelualueen tuntumaan seuraavasti:

- Täydentyvät Vatiala, Suorama ja Ruutana
- Tiivistyvä nauhataajama 2030
- Joukkoliikenteen laatukäytävä
- Kasvukehä 2040
- Eri liikkumistavoin saavutettavissa oleva Lentola ja taajamarakenteen kannalta keskeiset ennen vuotta 2030 kehitettävät alueet

Yleiskaava

Kuva 11. Ote Vatialan osayleiskaavasta. Suunnittelualueen alustava rajaus on lisätty valkoisella katkoviivalla.

Suunnittelualueella on voimassa 8.12.2014 hyväksytty Vatialan osayleiskaava.

Suunnittelualuetta koskevat seuraavat osayleiskaavan merkinnät (otsikot):

- Hautausmaa-alue, jolla ympäristö säilytetään
- Rakennustaiteellisin, kulttuurihistoriallinen tai maisemallinen perustein suojeltava rakennus tai rakennusryhmä
- Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö
- Kaupallisten palvelujen alue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön

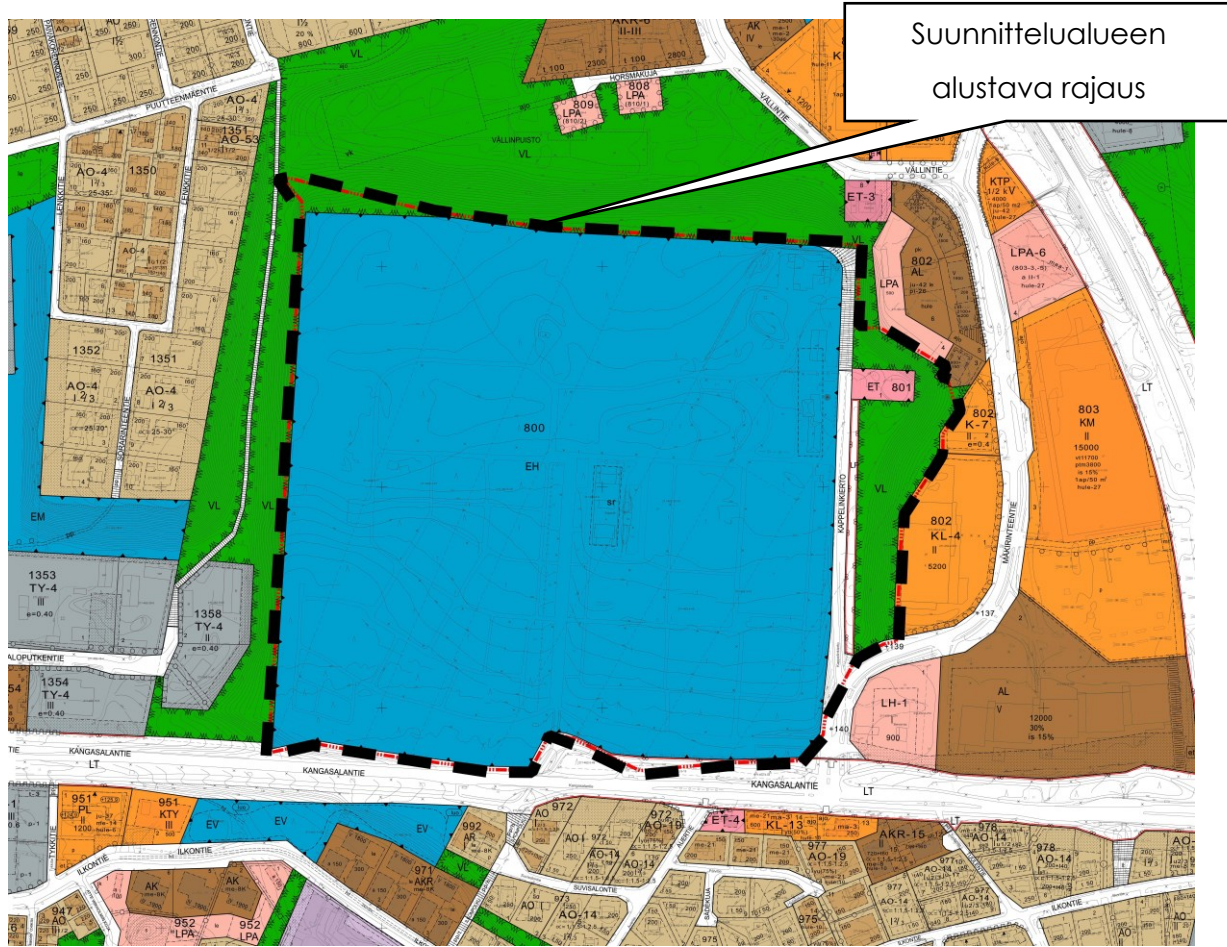
Valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön merkintätapana on kaavakartalla akv-kirjainyhdistelmällä osoitettu kellanvihreä pistekatkoviiva.

Kaavamääräyksenä todetaan: *"Kohteen ympäristön suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä tulee säilyttää valtakunnallisesti arvokkaan kulttuurikohteen ominaispiirteet. Rakentaminen ja ympäristöhoito tulee erityisesti sopeuttaa kohteen rakennetun kulttuurin perintöön ja maisema-arvoihin. Alueeseen merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on pyydettävä lausunto museoviranomaisilta ja alueelliselta ELY-keskukselta."*

Suunnittelualueen tuntumaan on osoitettu lisäksi muun muassa seuraavat yleiskaavan merkinnät (otsikot):

- Lähivirkistysalue
- Viherysteystarve
- Kävelyn ja pyöräilyn alueille
- Pyöräilyn laatukäytävä
- Alikulkutunneli
- Joukkoliikenteen laatukäytävä
- Seututie / Pääkatu
- Kiertoliittymä

Asemakaavatilanne

Kuva 12. Ote Kangasalan vahvistamattomasta asemakaavayhdistelmästä 13.3.2025 suunnittelualan läheisyydestä. Suunnittelualan alustava rajaus on korostettu mustalla katkoviivalla.

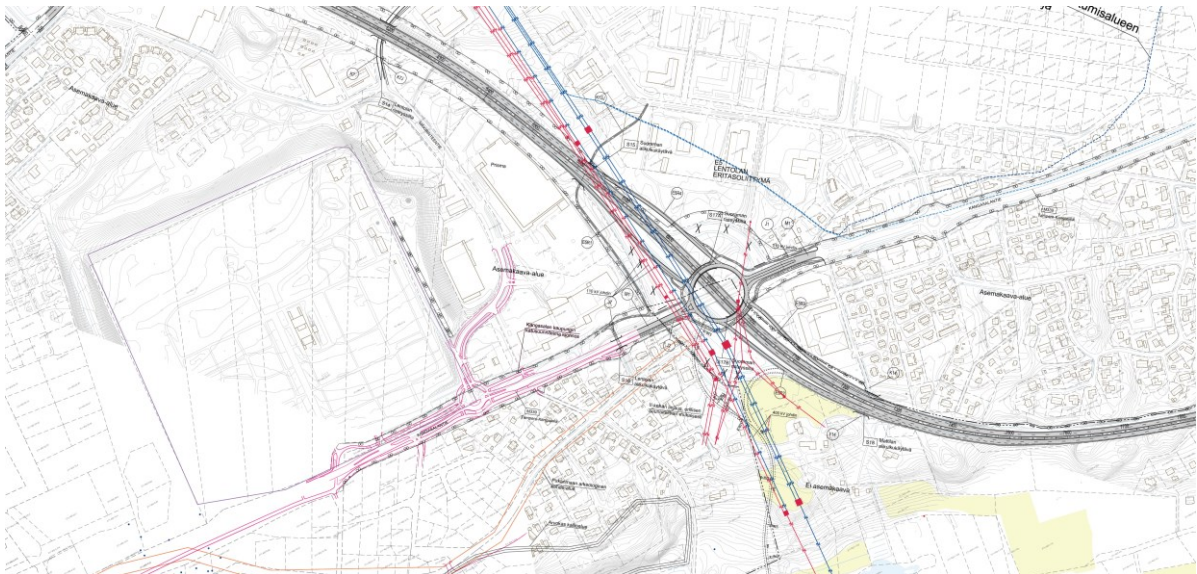
Asemakaavamuutoksen alustavalla suunnittelualueella ovat voimassa vuonna 1988 hyväksytty rakennuskaavan ja rakennuskaavan muutos nro 234 sekä pienialaisesti vuonna 1996 hyväksytty rakennuskaavan muutos nro 286 ja vuonna 2001 hyväksytty rakennuskaava nro 303. Suunnittelualueelle kohdistuvat seuraavat asemakaavojen merkinnät (otsikot):

- Hautausmaa
- Rakennustaiteellisesti arvokas rakennus
- Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue
- Lähivirkistysalue
- Yleinen pysäköintialue
- Rakennuskaavat

- Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu tie
- Kauttakulku- tai sisääntulotie suoja- ja näkemäalueineen

Liikennealueiden suunnittelutilanne

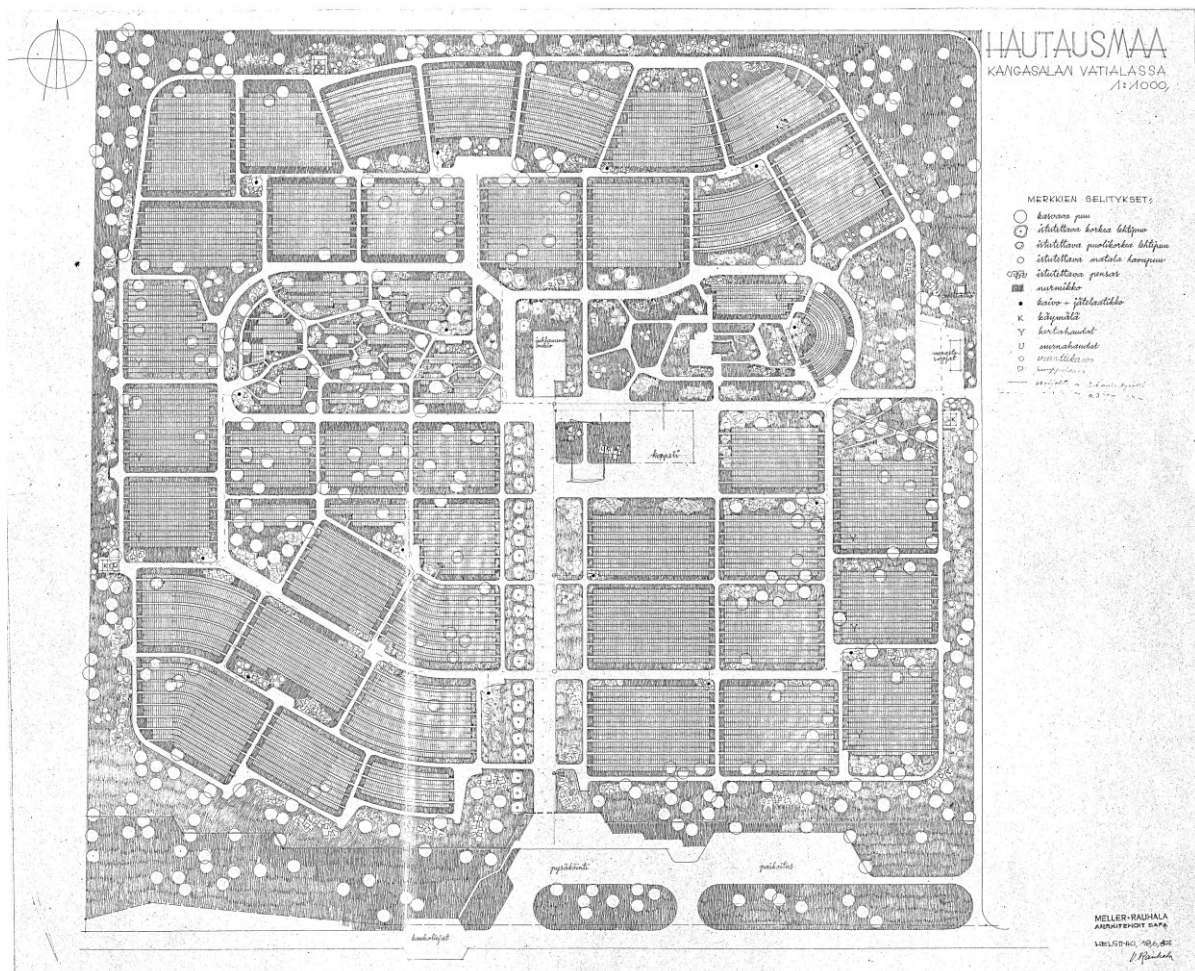
Läheisten Kangasalantien ja Valtatien 12 alueilla on käynnissä liikennealueiden suunnittelua. Väyläviraston hankesivuston (2025) kuvauksen mukaisesti suunniteltavana on Valtatien 12 leventäminen nelikaistaiseksi sekä eritasoliittymien parantaminen Alasjärven ja Huutijärven välillä. Tiesuunnitelman on arvioitu valmistuvan vuonna 2026 ja sen laadittua Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Hankkeen myötä on liikennemäärien ennustettu Kangasalantiella vähenevän merkittävästi. Meneillään on myös Kangasalantien ja Mäkirinteentien perusparannuksen katu- ja rakennussuunnittelu ELY-keskuksen ja Kangasalan kaupungin yhteistyönä, jossa nykyiseen risteykseen suunnitellaan muun muassa kiertoliittymää.

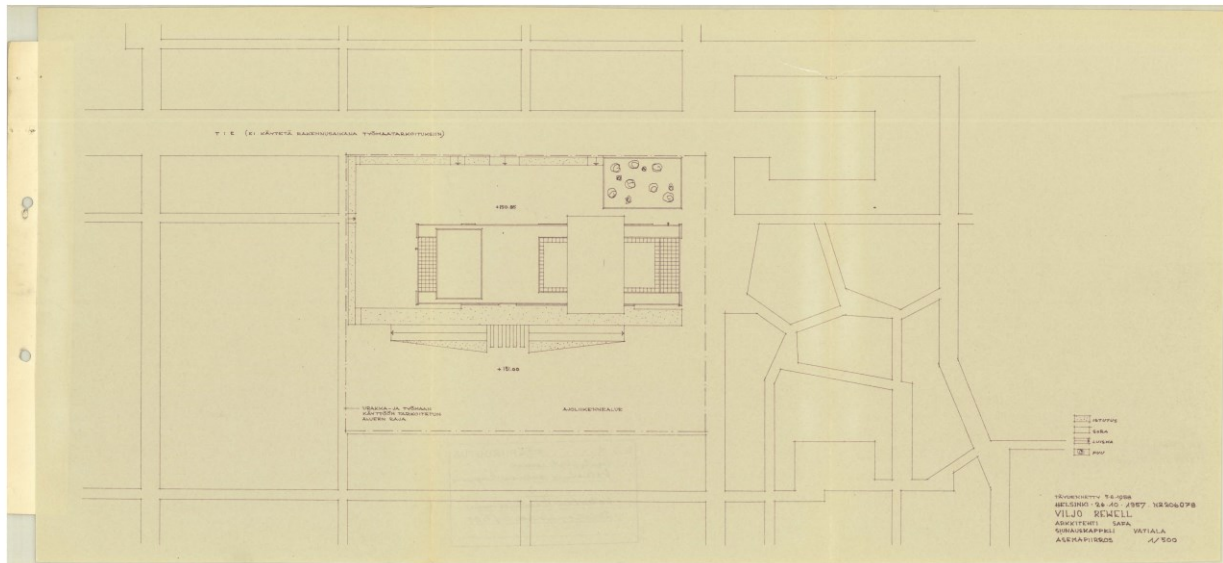
Kuva 13. Ote Vt12 parantaminen välillä Alasjärvi-Huutijärvi -tiesuunnitelmahankkeen yleisötilaisuudessa 23.1.2025 esillä olleesta Ramboll Finland Oy:n laatimasta luonnoksesta. Valtatien hautausmaa erottuu neliömäisenä alueena kuvan pohjakartalla vasemmalla ja sen vieressä vaaleanpunaisena piirroksena katusuunnitelmaluonnos.

Alkuperäiset hautausmaan ja Vatialan siunauskappelin suunnitelmat

Tampereen seurakuntien 1960-luvun alussa perustaman Vatialan hautausmaan suunnitelman laati arkkitehtitoimisto Meller-Rauhala vuonna 1954 (Kuva 14). Vatialan siunauskappelin suunniteltu asema ja lähiympäristö on esitetty rakennuslupaan liittyneessä arkkitehti Viljo Rewellin suunnittelemassa asemapiirroksessa vuodelta 1959 (Kuva 15).

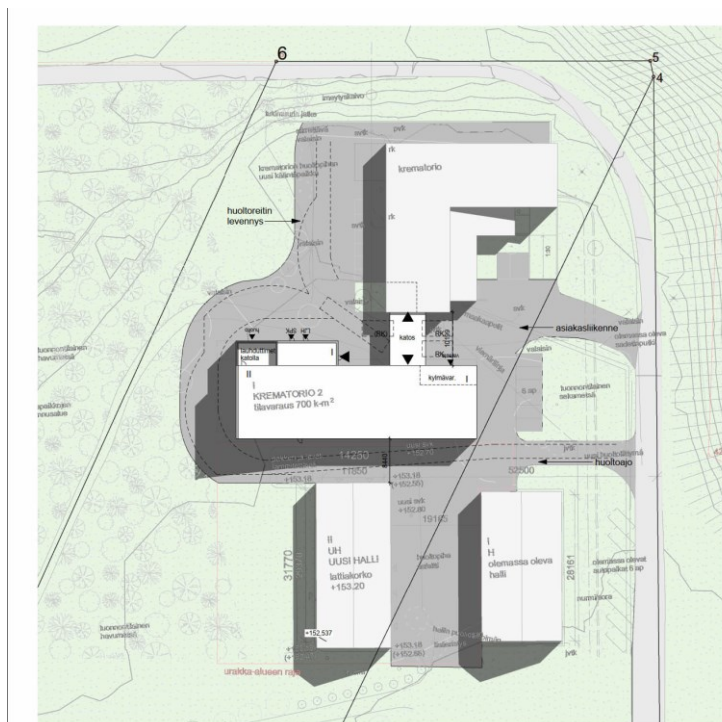
Kuva 14. Vatialan hautausmaan suunnitelman laati arkkitehtitoimisto Meller-Rauhala arkkitehdit vuonna 1954.

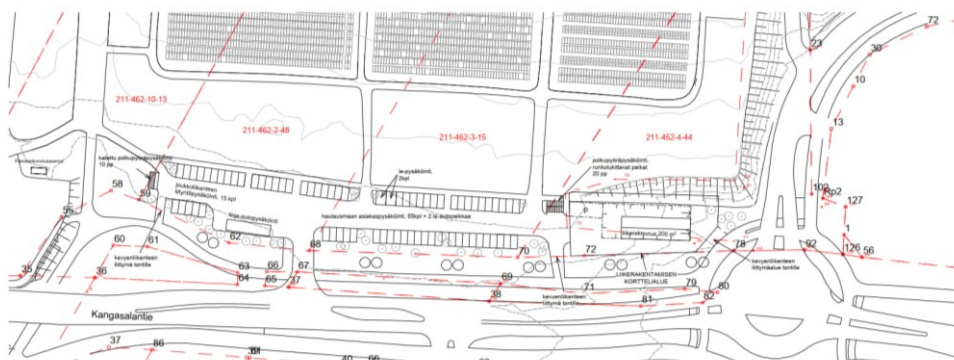
Kuva 15. Vatialan siunauskappelin rakennuslupaan liittynyt asemapiirros vuodelta 1959. Suunnittelijana on arkkitehti Viljo Rewell.

Muut suunnitelmat ja päätökset

- Rakennuslupa 4.7.2024, lupatunnus LP-211-2024-00232: Halli- ja toimistorakennuksen rakentaminen, olemassa olevan hallin ja toimistorakennuksen peruskorjaus, puretaan olemassa olevasta toimistorakennuksesta varasto-osa, rakennusten läheisyydessä olevien pihojen järjestelyjä uusitaan.
- Rakennuslupa 13.12.2024, lupatunnus LP-211-2024-01290: Siunauskappelin peruskorjaus.
- Asemakaavamuutoksen hakijalta saadut viitesuunnitelmat:
 - alustava asemapiirros uuden krematoriorakennuksen sijoittumisesta, 6.10.2025, BST arkkitehdit (Kuva 16)
 - viitesuunnitelma hautausmaan pysäköintialueen järjestelystä, 23.6.2025, Arkkitehtitoimisto NOAN (Kuva 17)

Kuva 16. Kuvaote viitesuunnitelmasta: alustava asemapiirros uuden krematoriorakennuksen sijoittumisesta, jonka on laatinut BST arkkitehdit 6.10.2025. Uusi krematoriorakennus on kuvattu keskellä kirkkaimman valkoisella.

VATIALAN HAUTAUSMAA-ALUE, PYSÄKÖINTIALUEEN VIITESUUNNITELMA

HYÖKYTYSLAIE
60 ap

UUSI TILAIE:
Haudausmaan asiakaspysäköinti 55 autopaikkaa + 2 le-autopaikkaa
Joukkoliikenteen liitynpysäköinti 15 autopaikkaa
Linja-autopysäköinti 1 linja-autopaikka
Polkupyöräpysäköinti, runkoluokitellut paikat 20 pp
Polkupyöräpysäköinti, katetut pyöräpaikat 10 pp

Läikönnus 200 k-m²
Asiakaspysäköinti 3 ap + 1 le-autopaikka

Kuva 17. Ote hautausmaan pysäköintialueen viitesuunnitelmasta 23.6.2025, jonka on laatinut Arkkitehti-toimisto NOAN.

4. Asemakaavan suunnittelun vaiheet

4.1. Asemakaavan suunnittelun tarve

Tampereen evankelis-luterilaisen seurakuntayhtymän pyrkimyksenä on kehittää hautausmaan aluetta edelleen ja lisätä krematoriokapasiteettia Pirkanmaan alueen seurakuntien yhteisen krematoriotoiminnan mahdollistamiseksi. He haluaisivat rakentaa toisen krematorion nykyisen Vatialan krematorion viereen. Vatialan hautausmaan nykyisen krematorion kapasiteetti ei riitä tuhkahautauksen yleistymisen vuoksi.

Voimassa olevissa asemakaavoissa ei ole osoitettu alueelle rakennusoikeutta eivätkä ne mahdollista alueen tavoiteltua kehittämistä. Asemakaavamuutos on tarpeen alueen yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten.

4.2. Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Aloitteen asemakaavan muuttamiseksi on tehnyt Tampereen evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. Hakemus asemakaavan muuttamiseksi saapui 19.11.2024. Kaavoitus kävi aloitteen tekijän kanssa keskustelua kaavamuutoksen edellytyksistä ja tavoitteista. Elinympäristölautakunta päätti 29.4.2025 (§ 61) asemakaavoituksen käynnistämisestä.

4.3. Osallistuminen ja yhteistyö

Osalliset

Alustavan tarkastelun perusteella osallisia ovat:

- kaava-alueen ja naapurikiinteistöjen omistajat,
- Kangasalan kaupungin ympäristö- ja rakennusvalvonnan sekä rakentamisen palvelualueet,
- Verkostojen haltijat (Digita Oy, DNA Oy, Elenia Oy, Elisa Oy, Kangasalan Lämpö Oy, Kangasalan Vesi Oy, Telia Finland Oy)

- Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan liitto, Pirkanmaan maakuntamuseo, Museovirasto, Pirkanmaan pelastuslaitos, Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, Terveysturvaviranomainen, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
- muut ilmoituksensa mukaan

Vireilletulo

Kaavahanke oli esillä vuoden 2025 kaavoituskatsauksessa ja vireilletulosta ilmoitettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville laiton yhteydessä 7.5.2025.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt valmisteluvaiheessa

Alueidenkäyttölain 66 § mukainen viranomaisneuvottelu pidettiin 11.4.2025.

Neuvotteluun osallistui Pirkanmaan ELY-keskuksen, Pirkanmaan Liiton, Pirkanmaan maakuntamuseon, Terveysturvaviraston, Kangasalan Vesi Oy:n sekä Kangasalan kaupungin edustajia. Neuvottelussa käsiteltyjä aiheita on huomioitu asemakaavan valmisteluvaiheen aineiston laadinnassa. Viranomaisneuvottelussa esiintuotuja viranomaisten näkemyksiä kaavahanketta ja alustavaa materiaalia koskien olivat tiivistäen:

- Suunnittelualue sijoittuu valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön alueelle ja maakuntakaavan KM-alueelle. Tutkittavan liikerakentamisen laajuus ja maakuntakaavan merkinnät hyvä tarkentaa.
- Asemakaavan päivitys ja kaavarajaus vaikuttavat perustelluilta.
- Kaavassa on syytä kiinnittää huomiota siunauskappelin ympäristön arvojen turvaamiseen, uuden rakennuskannan sopeutumiseen ympäristöön, edustavaan nykyiseen krematoriorakennukseen, puuston huomioimiseen, maisemallisiin piirteisiin, rajapintoihin säilytettävän ympäristön ja uusien rakennusten välillä.
- Selvitykset kulttuuriympäristön osalta ja laadittavaksi esitetty luontoselvitys ovat riittävät.
- Ilmastovaikutukset on syytä huomioida.
- Liikenteen osalta tavoite on muuttaa Kangasalantie kaduksi Lentolan liittymään saakka. Alueelle on laadittu luonnoksia katusuunnitelmista yhteistyössä ELY:n

kanssa, joissa liittymä hautausmaalle siirtyy Kangasalantien puolelle.

Katusuunnitelmien hyväksyminen edellyttää alueen asemakaavoitusta kaduksi.

Hautausmaan kohdalla Kangasalantie on katua ja LT-aluetta. Voisiko tässä

kaavassa muuttaa tuon LT-alueen kaduksi? Kangasalantien varteen

suunnitellaan seudullista pyöräilyn pääreittiä. Nysse pyydettiin lisäämään osallisiin.

- Pirkanmaan Maakuntamuseo tulee antamaan lausunnot konsultoiden Museovirastoa.
- Suojelumääräykset tulevat käsiteltäväksi. Kappelille soveltuva suojelumääräys ja sen mahdollinen muutos on keskusteltava museoviranomaisen kanssa.
- Vesi- ja viemärijohtojen säilymiseen alueella täytyy varautua kaavamuutoksessa. Kappelinkiertoa mukaileva siirtovesijohto tulee luultavasti säilymään alueella. Nykyisellä verkolla hautausmaan jätevesiviemärin ainoa mahdollinen liitospiste on tulevan kiertoliittymän alueella. Toivottavaa olisi, että verkostoa ei jouduta laajentamaan.
- Krematorio tarvitsee ympäristöluvan, jonka valmistelu on jo aloitettu kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa.

Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) käsiteltiin

elinympäristölautakunnassa 29.4.2025. OAS pidettiin nähtävillä 15.5.–13.6.2025

Kangasalan kaupungin Teknisen keskuksen ilmoitustaululla sekä kaupungin verkkosivuilla mielipiteiden esittämistä varten.

OAS:n nähtävillä pidosta tiedotettiin kuulutuksilla 7.5.2025 kaupungin sähköisellä

ilmoitustaululla, osoitteessa: www.kangasala.fi/kategoria/kuulutus ja paikallislehdessä

(Kangasalan Sanomat). Suunnittelualueen ja naapurikiinteistöjen omistajille lähetettiin

kirjeitse tieto OAS:n nähtävillä pidosta ja osallistahoilta pyydettiin tarvittavia lausuntoja.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nähtävilläoloajan päättymiseen mennessä

aineistosta jätettiin 5 lausuntoa ja yksi mielipide. Lisäksi nähtävilläoloajan jälkeen

jätettiin yksi lausunto. Kaikkiaan lausuntoja jättivät: Tukes (9.5.2025), Kangasalan Vesi

Oy (13.5.2025), Kangasalan kaupungin ympäristönsuojelu (10.6.2025), Pirkanmaan ELY-

keskus (3.6.2025), Pirkanmaan maakuntamuseo (3.6.2025), Telia Finland Oyj (7.6.2025).

Pirkanmaan liitto ja terveydensuojeluviranomainen ilmoittivat, etteivät anna lausuntoa. Alkuperäinen palaute jaettiin elinympäristölautakunnalle.

Tulleessa palautteessa esitettiin monipuolisia näkökulmia. Mielpiteessä pyydettiin huomioimaan pyöräliikenteen kehittämisenäkökulmia. Lausunnoissa otettiin puolestaan kantaa mm. rakennetun ympäristön ja kulttuuriympäristön arvojen, luontoarvojen, pohja- ja hulevesiasioiden, vesihuoltojohtoverkostojen sekä liikenne- ja ilmastonäkökulmien huomioimiseksi. Yhteenveto ja tiivistelmä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tulleesta palautteesta sekä kaupungin vastaukset palautteisiin ja kuvaukset palautteen vaikutuksista suunnitteluun on koostettu kaavahankkeen palauteraporttiin nro 1. Lisäksi Kaupungin rakentamisen sekä ympäristö- ja rakennusvalvonnan palvelualueiden kanssa keskusteltiin kaavan suunnitteluasioista sisäisissä työpalaverissa. Saatu palaute huomioitiin kaavaluonnosta valmistellessa.

Valmisteluvaiheen aineisto käsitellään elinympäristölautakunnassa, joka päättää sen nähtäville asettamisesta. Nähtävilläolosta julkaistaan kuulutus ja pyydetään lausunnot tarvittavilta tahoilta. Nähtävilläoloaikana voi aineistosta jättää mielipiteen.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt ehdotusvaiheessa

Ehdotusvaiheen aineisto käsitellään elinympäristölautakunnassa, joka päättää sen nähtäville asettamisesta. Nähtävilläolosta julkaistaan kuulutus ja pyydetään lausunnot tarvittavilta viranomaistahoilta. Nähtävilläoloaikana kunnan jäsenet ja kaavahankkeen osalliset voivat jättää siitä muistutuksen.

Tämän jälkeen asemakaavan muutosehdotus viimeistellään hyväksyntäkäsittelyä varten. Asemakaavan hyväksyy valtuusto. Hyväksymispäätöksestä voi jättää valituksen. Valitusajan jälkeen asemakaava tulee voimaan voimaantulokuulutuksella.

4.4. Asemakaavan tavoitteet

Päätavoitteet

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on hautausmaa-alueen toimintojen kehittämisen mahdollistaminen kulttuuriympäristö- ja maisema-arvot sekä mahdolliset luontoarvot huomioiden. Asemakaavamuutoksella ohjataan hautausmaan toimintaan ja vainajien tuhkaukseen tarvittavien rakennusten rakentamista sekä alueiden tarkoituksenmukaista jäsentelyä. Lisäksi tutkitaan Kappelinkierron katualueelle tarvittavat aluevaraukset sekä mahdollisuudet osoittaa hautausmaan viereen liityntäpysäköintiä ja pienimuotoista liikerakentamista.

Kaavaprosessin aikana syntyneet tavoitteet

4.5. Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Kaavaluonnoksia on laadittu yksi (Kuva 18). Suunnitteluratkaisun taustalla on Vatialan osayleiskaava, ympäristön olosuhteet ja arvot sekä kaavan tavoitteet. Suunnitteluratkaisu mahdollistaa Vatialan hautausmaan alueen ja lähiympäristön kehittämistä. Alueella mahdollistuu hautausmaan toimintaan liittyvää rakentamista sekä pienimuotoista liikerakentamista ja liityntäpysäköintiä. Lisäksi mahdollistuu muun muassa liikenneturvallisuuden edistämistä. Vaihtoehtoisesti asemakaavatilanne jäisi ennalleen, kaavamuutosta ei tehtäisi eikä alueen aiottua kehittämistä mahdollistettaisi.

Kuva 18. Ote asemakaavamuutoksen nro 908 luonnoksesta (22.10.2025).

5. Asemakaavan kuvaus

5.1. Kaavan rakenne

Kaavaratkaisussa hautausmaa-alueen yhteyteen osoitetaan autopaikkojen aluetta, liikerakennusten aluetta, katu- ja maantiealuetta sekä lähivirkistysaluetta. Suuri osa hautausmaa-alueesta osoitetaan alueeksi, jolla ympäristö säilytetään. Kulku alueelle mahdollistuu yleisen tiealueen (Kangasalan tie) sekä Kappelinkierroksen katualueen kautta.

Mitoitus

Kaavaluonnoksen (22.10.2025) mitoitus taulukoituna:

Alue	Pinta-ala, ha	Pinta-ala, %	Kerrosala, k-m2	Tehokkuus, e
KL	0,3		410	0,13
K yhteensä	0,3	1,2	410	0,13
VL	1,6			
V yhteensä	1,6	6,2		
LT	0,1			
LPA-3	0,5			
L yhteensä	0,5	2,0		
EH	0,6		2000	0,33
EH-S	22,2		2200	0,1
E yhteensä	22,8	88,0	4200	0,02
Kadut	0,7	2,6		
Kaava-alue yhteensä	25,9		4610	0,02

Suunnittelualan pinta-ala asemakaavamuutoksen luonnoksessa on 26 hehtaaria, josta suurin osa, 22,8 hehtaaria on hautausmaa-alueita (EH tai EH/s). Lähivirkistys- ja katualueita on osoitettu yhteensä 2,3 hehtaaria. Kadun pituus on yhteensä noin 400 metriä ja se sijoittuu olemassa olevan tiepohjan alueelle. Lisäksi on osoitettu noin 90 metriä pitkä ohjeellinen aluevaraus jalankululle ja polkupyöräilylle, mikä ei sijoitu olemassa olevalla tiepohjalle.

Rakennusoikeutta on osoitettu yhteensä 4610 kerrosalaneliömetriä, josta 4200 kerrosalaneliömetriä on merkitty hautausmaa-alueille (EH ja EH/s) ja 410 kerrosalaneliömetriä liikerakentamisen alueille. Rakennusoikeuden mitoituksissa on huomioitu olemassa olevan tilanteen lisäksi kaavan tavoitteiden mukainen

rakentaminen sekä mahdollinen vähäinen muu toiminnan vaatima lisärakentaminen. Aluetehokkuudeksi eli kerrosalan ja alueen pinta-alan suhteeksi muodostuu 0,02.

Uusia työpaikkoja arvioidaan olemassa olevien lisäksi syntyvän muutamia. Suunnittelualueella ei ole asukkaita, eikä sinne osoiteta asumista.

5.2. Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Ympäristön laatuun vaikuttavina tavoitteina on erityisesti huomioida kulttuuriympäristö-, maisema- ja luontoarvoja. Valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön arvot huomioidaan keskeisiä arvoja turvaavin merkinnöin sekä siunauskappelin, että puustoisien ympäristön osalta. Hautausmaa-alueen puustoisien yleisilmeen säilyminen turvaa maisema- ja kulttuuriympäristön arvojen lisäksi myös alueen luontoarvoja.

Uudet rakentamismahdollisuudet ja toimintojen jäsentely palvelevat hautausmaalla vierailua ja hautausmaan toiminnallisuutta. Uudisrakentamisen sopimista ympäröivään rakennuskantaan ja maisemaan ohjataan julkisivuihin, muotokieleen sekä vesikaton ylimmän kohdan enimmäiskorkeuteen liittyvin määräykset. Autopaikkojen ja hautausmaa-alueen väliin tulee istuttaa pensasrivi mahdollisten haitallisten maisemavaikutusten vähentämiseksi. Valomainontaa ja ulkoalueita koskevilla määräyksillä pyritään niinkään ympäristön rauhallisen maisemavaikutelman säilymiseen. Rakentamisen yksityiskohtia ohjataan rakennuslupavaiheessa.

Säilytettävät lähivirkistysalueet palvelevat ympäristön asukkaiden virkistysmahdollisuuksia. Virkistysalueilla on myös luonnon monimuotoisuutta, hulevesien hallintaa ja ilmastomuutokseen sopeutumista tukeva rooli ja ne säilyttävät alueen vehreää ilmettä. Muita ympäristön laatuun vaikuttavia merkintöjä suunnitelmassa ovat hulevesien hallintaa, ja radonturvallista rakentamista koskevat merkinnät ja määräykset. Lisäksi liikenteen aluevaraukset mahdollistavat liikenneturvallisuuden sekä jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden suotuisaa kehitystä.

5.3. Aluevaraukset

Korttelit

EH - *Hautausmaa-alue.*

Alueella mahdollistetaan myös hautausmaan toimintaan liittyvää rakentamista. Kaavaratkaisussa osoitetut rakennusalat on sijoitettu olemassa olevan rakentamisen yhteyteen. Kaavamääräyksillä pyritään siihen, että uusi rakentaminen sopii ympäristöönsä, määräämällä esimerkiksi vesikaton ylimmän kohdan enimmäiskorkeudesta ja kattokulmasta tontin olemassa olevan rakentamisen mukaisesti.

EH/s - *Hautausmaa-alue, jolla ympäristö säilytetään.*

Lisäksi aluetta koskevassa yleismääräyksessä määrätään, että "*Alueella tulee säilyttää siunauskappelin sijoittuminen hautausmaan pääkäytävän päätteen sivulla. Uuden rakentamisen tulee olla arkkitehtuuriltaan alisteista suhteessa siunauskappeliin. Mikäli puita joudutaan poistamaan, tulee huolehtia alueen puustoisien yleisilmeen säilymisestä. Tarvittaessa tulee istuttaa uusia puita.*"

Tampereen seurakuntien 1960-luvun alussa perustaman hautausmaan suunnitelman laati arkkitehtitoimisto Meller-Rauhala vuonna 1954 (Kuva 14). Vatialan siunauskappelin suunniteltu asema lähiympäristössään on esitetty rakennuslupaan liittyneessä arkkitehti Viljo Rewellin suunnittelemassa asemapiirroksessa vuodelta 1959 (Kuva 15).

KL - *Liikerakennusten alue.*

Liikerakennuksille osoitetut korttelialueet mahdollistavat pienimuotoista liiketoimintaa, jolla voidaan esimerkiksi palvella hautausmaalla vierailijoita. Rajatut rakennusalat tukevat pihojen monipuolisia käyttömahdollisuuksia. Alueille on osoitettu auto- ja pyöräpaikkamitoitus, jonka mukaisesti niitä on vähintään sijoitettava näille alueille. Korttelin 800 tonttia 2 koskien on merkitty mahdollisuus

sijoittaa mitoituksen ylittävää pysäköintiä myös korttelin 800 tontille 3 (LPA-3). Lisäksi korttelin 800 tontin 2 rakennusalueelle on sallittu mahdollisuus rakentaa myös pääasiallisesti maanpinnan alapuolella olevia kerrosalaan luettavia tiloja. Jalankulun mahdollistamisesta eri suunnista on määrätty, jotta jalankulku tonteille mahdollistuu tonttien ajoliittymäalueen lisäksi erityisesti myös tonttien itä- tai kaakkoispuolelta.

LPA-3 - Autopaikkojen alue. Alueen kautta saadaan järjestää kulkuyhteys tonteille.

Erillisellä määräyksellä lisäksi osoitetaan tontit, joiden autopaikkoja alueelle saa sijoittaa, sekä yleiseen pysäköintiin ja yhteiskäyttöautojen pysäköintiin yhteensä enintään sallittu osuus autopaikoista. Näin ollen autopaikkojen aluetta on osapuolten sopiessa mahdollista käyttää tehokkaasti. Lisäksi maisemallisista syistä on aluetta koskien määrätty, että autopaikkojen ja hautausmaa-alueen väliin tulee istuttaa pensasrivi. Liittymä Kangasalantielle on osoitettu alueella meneillään olevan Kangasalantien ja Mäkirinteentien perusparannussuunnittelun katusuunnitelmaluonnoksen pohjalta (Kuva 13). Liittymän likimääräisen sijainnin osoittamiseksi on myös maantieliikenteen aluetta (LT) otettu kaava-alueeseen mukaan.

Muut alueet

VL - Lähivirkistysalue.

Lähivirkistysalueella on maisemallista, virkistyksellistä ja hulevesien hallinnallista merkitystä.

Katu- ja liikennealueet

Katualuetta on osoitettu pääosin voimassa olevan asemakaavan mukaiselle sijainnilleen Kappelinkierrolla. Katualueen tilavarausta on laajennettu mahdollista tulevaa liikenneturvallisuuden kehittämistä ja nykyisen ajoradan kunnossapitoa huomioiden. Vatialan osayleiskaavan mukaisen kävelyn ja pyöräilyn aluereitin

kehityksen mahdollistamiseksi on osoitettu sijainniltaan ohjeellinen kaavamerkintä kaavan suunnittelualueen eteläreunalle, alikulun länsipuolelle.

5.4. Kaavan vaikutukset

Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Asemakaavan muutoksella ei ole merkittäviä vaikutuksia ihmisten elinoloihin tai elinympäristöön ikäryhmistä riippumatta. Suunnittelualueelle ei sijoitu tai ole suunniteltu asuinrakentamista. Virkistykseen ja läpikulkuun käytettävät alueet ja katualueet säilyvät. Liikenneturvallisuuden sekä jalankulun ja pyöräilyn edistämisen edellytykset kehittyvät, kun Kappelinkierron katualue laajenee ja suunnittelualueen eteläosaan osoitetaan aluetta jalankulkua ja pyöräilyä varten. Alueen palveluiden kehittymisen mahdollisuudet lisääntyvät pienimuotoisen liikerakentamisen mahdollistuessa suunnittelualueella. Valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (Vatialan siunauskappeli) säilymistä turvataan kaavamääräyksin. Nykyistä ja mahdollista lisääntyvää krematoriotoimintaa säädellään ympäristöluvalla ja laitoksen ilmanpäästöjä seurataan. Nykyisen krematorion viereen osoitettu lisärakennusmahdollisuus voi mahdollistaa vainajien tuhkauskapasiteetin lisääntymistä, mistä on Pirkanmaalla resurssipulaa. Tuhkauskapasiteetin lisääntymisellä olisi suotuisa vaikutus vainajien tuhkausjonon lyhentymiseen ja sen myötä myös helpottava vaikutus omaisten kokemaan tilanteeseen.

Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon

Asemakaavan muutoksella ei ole merkittäviä vaikutuksia maa- ja kallioperään tai veteen. Kaavaratkaisu ei edellytä maaperän merkittävää muokkaamista. Kappelinkierto-nimisen kadun mahdollinen liikenneturvallisuuden tai kuivatuksen toteutuksen parantaminen voi edellyttää aikanaan reunustavien luiskausten muotoilua, samoin mahdollinen hautausmaan katuliittymän siirto Kangasalantien puolelle. Suunnittelualue ei sijoitu lähelle potentiaalisimpia kohonneiden mustaliuskepitoisuuksien alueita (GTK 2025) tai pohjavesialueelle. Alueen vettä läpäisevien pintojen määrä vähenee täydennysrakentamisen myötä vähäisesti. Hulevesien hallintaa ohjataan kaavamääräyksin ja haettaessa lupaa rakentamiselle

edellytetään selvitystä hulevesien hallitsemiseksi kaupungin rakennusjärjestyksen mukaisesti.

Kaavaratkaisulla ei aiheuteta merkittäviä vaikutuksia ilmaan tai ilmastoon. Mahdollistuva rakentaminen ei edellytä purkavaa rakentamista tai puuston merkittävää poistamista, sekä sijoittuu olemassa olevien liikenneyhteyksien varteen. Vainajien tuhkauskapasiteetin lisääntyminen kasvavalla kaupunkiseudulla vähentää tarvittavista kuljetusmatkoista johtuvia ilmanpäästöjä. Suunnitelmassa osoitetaan johtovarausalue mahdollisen ylijäämälämmön hyödyntämiseksi.

Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin

Suunnitteluratkaisun ei arvioida vaikuttavan merkittävästi alueen kasvi- ja eläinlajiston elinolosuhteisiin tai luonnon monimuotoisuuteen. Kaavaratkaisu ei myöskään vaikuta merkittävästi suunnittelualueen puustoisten tai kasvullisten alueiden pinta-alaan. Rakentaminen ohjataan entuudestaan käsitellyille ja rakennetuille alueille. Kaavamääräyksellä ohjataan hautausmaan puustoisien yleisilmeen säilytykseen, mikä turvaa luontoselvityksessä (Taksonit 2025) alueella havaittujen, mahdollisuuksien mukaan maankäytön suunnittelussa huomioon otettavien, lintulajien ja lepakoiden elinolosuhteiden säilymistä. Liito-oravan kulkuyhteyksien säilymistä huomioidaan kaavamääräyksellä. Puustoinen hautausmaa-alue palvelee myös jatkossa luontohyötyjä tuottavana viherympäristönä.

Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen

Kaavaratkaisulla ei ole merkittävää vaikutusta yhdyskuntarakenteeseen tai yhdyskunta- ja energiatalouteen. Kaava-alue sijoittuu olemassa olevan taajamarakenteen sisään katu- ja kunnallisteknisten verkostojen yhteyteen. Kaavaratkaisu mahdollistaa vähäisesti nykyistä tiiviimpää ja palveluiltaan monipuolisempaa yhdyskuntarakennetta monipuolisten liikenneyhteyksien varrella. Suunnitteluratkaisussa huomioidaan mahdollisuudet ylimääräisen lämpöenergian hyödyntämiseen, millä voi olla vähäinen suotuisa energiataloudellinen merkitys.

Kaavaratkaisulla ei ole merkittävää vaikutusta liikenteeseen. Kaavasuunnitelma lisää todennäköisesti vähäisesti hautausmaa-alueen parkkialueen sekä Kappelinkierron katualueen ajoneuvoliikennettä, mutta liittymien ja liikenneväylien suunnittelutilanne huomioiden voi liikenneturvallisuuden arvioida kokonaisuutena alueella paranevan. Kangasalantien ja Mäkirinteentien katusuunnitelmaluonnoksen mukaisten liittymäratkaisujen arvioidaan lisäävän hautausmaan ja Kappelinkierron liittymien liikenneturvallisuutta. Lisäksi Alasjärvi-Huutijärvi välisen valtatie 12 parannushankkeen myötä on liikennemäärien ennustettu Kangasalantiellä vähenevän merkittävästi (Väylävirasto 2025), mikä lisää jatkossa hautausmaan ympäristön liikenneturvallisuutta. Jalankulun ja pyöräliikenteen edistämistä ja liikenneturvallisuuden suotuisaa kehitystä huomioidaan suunnitteluratkaisussa Kappelinkierrolle varatun katualueen mitoituksessa. Lisäksi jalankulun ja pyöräilyn reittikehityksen mahdollistamiseksi osoitetaan ohjeellinen aluevarausmerkintä suunnittelualueen eteläreunalle, alikulun länsipuolelle. Yleisen ja yhteiskäyttöautojen pysäköinnin mahdollistaminen LPA-3 alueella mahdollistaa hautausmaan autopaikka-alueen tehostuvaa käyttöä esimerkiksi liityntäpysäköintiin. Asialla voi olla vähäinen merkitys joukkoliikenteen käytön lisääntymisen kannalta.

Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

Rakennetussa ympäristössä kaavaratkaisulla mahdollistuvat muutokset ovat nykyistä rakennettua ympäristöä hallitusti täydentäviä, eivätkä aiheuta merkittäviä vaikutuksia kaupunkikuvaan, maisemaan tai arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. Mahdollinen lisärakentaminen ei rajaudu pihapiireihin tai muuta oleellisesti näkymiä asuinkiinteistöistä, pihoista tai hautausmaalta käsin. Hautausmaasta tulee paikallistettavampi Kangasalantieltä lähestyttäessä, ajoliittymän siirtyessä Kangasalantien puolelle.

Kaavamuutoksella mahdollistetaan uutta rakentamista ja kaavamääräyksillä ohjataan rakentamisen sopimista ympäristöönsä. Kappelinkierron päässä uusi rakentaminen sijoittuu olemassa olevaa rakentamista täydentävästi. Hautausmaalla rakennusalat on sijoitettu olemassa olevien rakennusten yhteyteen.

Valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön, Vatialan siunauskappelin, arvoja ja suhdetta ympäristöönsä turvataan kaavamääräyksiin. Itse siunauskappelirakennuksen lisäksi myös sen välittömän lähimaiseman säilymisen kannalta tärkeää puustoisuuden säilyttämistä ohjataan.

Vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen

Suunnitteluratkaisu mahdollistaa tarpeelliseksi koetun vainajien tuhkauskapasiteetin lisäämistä sekä edistää pienimuotoisesti liiketoimintamahdollisuuksia ja elinkeinoelämän kilpailua.

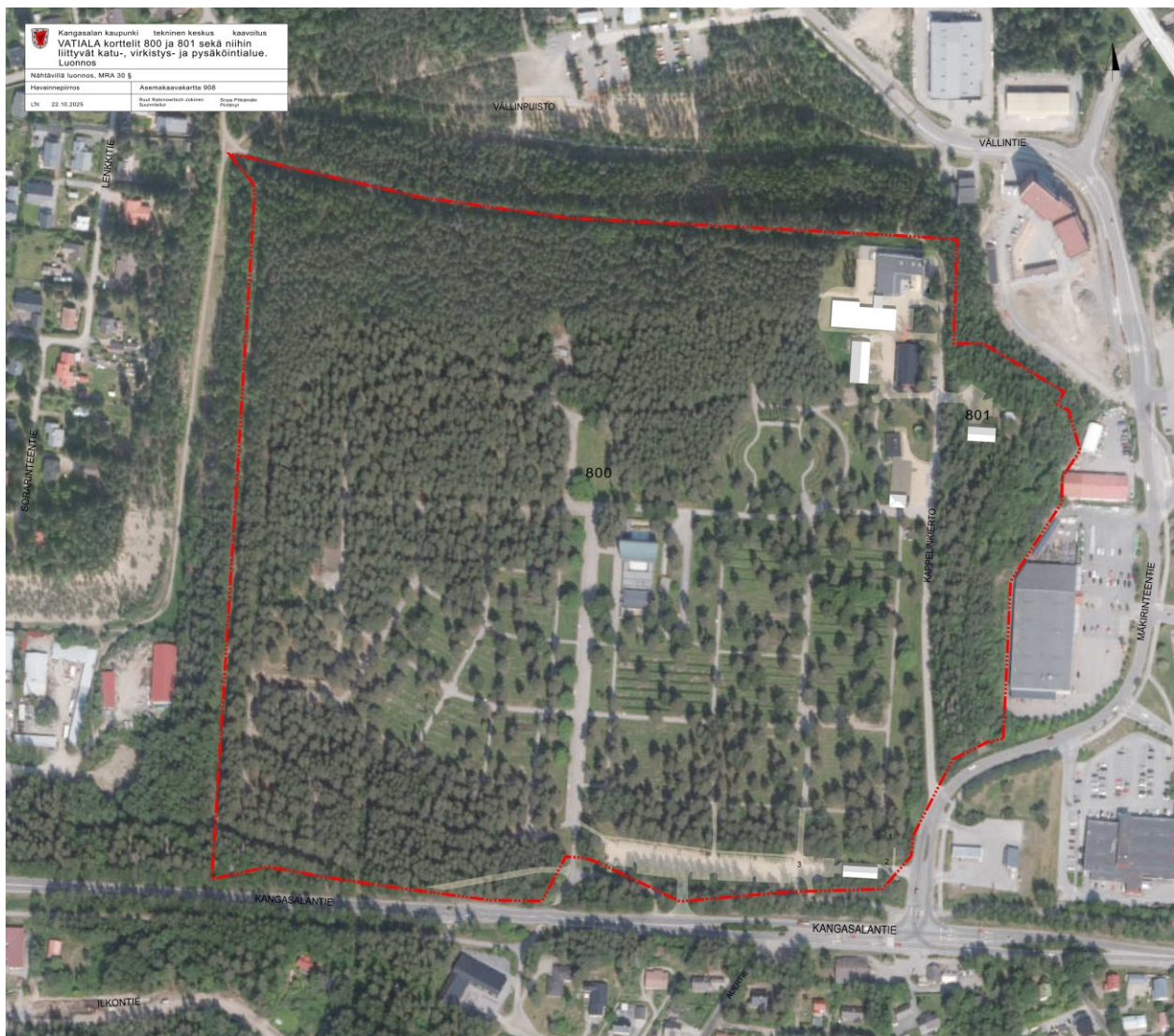
6. Asemakaavan toteutus

6.1. Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Asemakaavamuutoksen luonnoksen pohjalta laaditut havainnekuvat (Kuva 19 Kuva 20) kuvaavat esimerkinomaisesti kaavaratkaisun mahdollista toteutusta. Kaavaratkaisusta on lisäksi laadittu kuvasovitteita (Kuva 21, Kuvat 23-Kuvat 234, Kuvat 25-26), jotka mallintavat nykyisen krematorion viereen, hautausmaan koilliskulmaan kaavaratkaisulla mahdollistuvan uudisrakentamisen suhdetta Vatialan siunauskappeliin. Kyseinen rakentaminen voi sijoittua lähimmillään noin 180 metrin etäisyydelle siunauskappelilta.

Kuva 19. Havainnekuva kaavaluonnoksen mukaisesta esimerkinomaisesta ratkaisusta. Piirroksessa on mahdollista uutta rakentamista tai jo rakennusluvan saaneita rakennuksia havainnollistettu harmaavalkoisin rakennuksin.

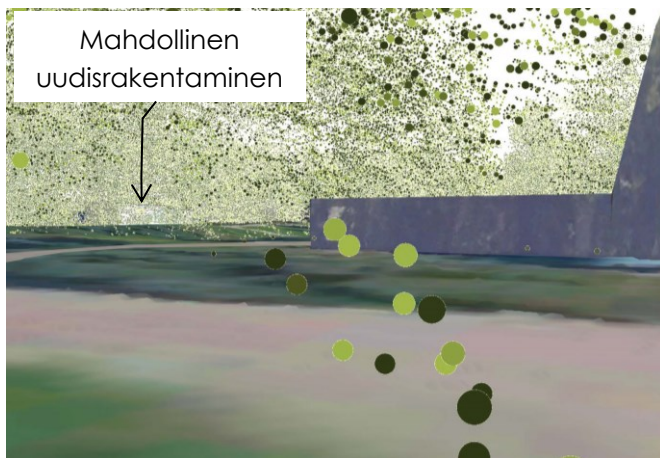
Kuva 20. Havainnekuva kaavaluonnoksen mukaisesta esimerkinomaisesta ratkaisusta ilmakuvan päällä. Piirroksessa on mahdollista uutta rakentamista tai jo rakennusluvan saaneita rakennuksia havainnollistettu harmaavalkoisin rakennuksin. Lisäksi kulkuyhteyksiä on korostettu.

Kuva 21. Havainnollistava kuva kappelin pääkäytävän varrelta mallinnusta hyödyntäen. Krematorion viereen kaavaratkaisulla mahdollistuva, mallinnettu uudisrakentaminen ei erotu, vaan jää etäälle taka-alalle.

Kuva 22. Valokuva edellistä havainnollistavaa kuvaa (Kuva 21) jokseenkin vastaavasta paikasta talvella 2025.

Kuvat 23 - 24. Havainnollistava kuvapari kappelin luoteiskulmalta koilliseen (krematoriolle päin). Vasemmanpuoleisessa kuvassa on hyödynnetty mallinnusta. Mallinnuksessa kaavaratkaisun mahdollistama uudisrakentaminen ei juurikaan erotu puuston lomasta. Oikeanpuoleinen valokuva on otettu jokseenkin vastaavasta paikasta talvella 2025.

Kuvat 25 – 26. Havainnollistava kuvapari kappelin pohjoispäätä sivuavalta kulkureitiltä koilliseen (krematoriolle päin). Vasemmanpuoleisessa kuvassa on hyödynnetty mallinnusta. Mallinnuksessa kaavaratkaisun mahdollistama uudisrakentaminen (vaalea rakennuksen hahmo) erottuu puuston lomasta hieman, muttei vaikuta kappelin lähimaisemaan. Oikeanpuoleinen valokuva on otettu jokseenkin vastaavasta paikasta talvella 2025.

Asemakaavan määräyksien lisäksi toteutuksessa tulee huomioida muun muassa voimassa oleva lainsäädäntö, annetut rakentamisen säännökset sekä Kangasalan kaupungin rakennusjärjestys.

6.2. Toteuttaminen ja ajoitus

Asemakaavaa on mahdollista toteuttaa kaavan saatua lainvoiman. Kaavan toteutuksessa tulee huomioida, että yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueen maanvuokrasopimus on tarpeen järjestellä uudelleen. Lisäksi mahdollisten erilaisten johtosiirtojen toteutuksesta tulee sopia osapuolten kesken.

6.3 Toteutuksen seuranta

Toteutuksen yhteydessä seurataan rakentamisen vaikutuksia ympäristökuvaan.

Kangasala 22.10.2025

Asemakaavamuutoksen suunnittelijana on toiminut kaavasuunnittelija, arkkitehti Ruut Rabinowitsch-Jokinen.

Kaavasuunnittelija	Ruut Rabinowitsch-Jokinen
Kaupunginarkkitehti	Anna-Leena Lehtiniemi